Ч. 124 Второк 4 (16) червня 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Діяльність товар. ім. Шевченка за 1895 рік.

Виділ товариства ім. Шевченка, вибраний на 11-тих загальних зборах дня 2-го лютого 1895 р., був такий: Ол. Барвіньский голова, Сид. Громницкий заступник голови, Ос. Маковей секретар, К. Паньковский адміністратор і касиер, дальше П. Огоновский і Ант. Дольницкий виділові, а Білецкий і Ост. Макарушка заступники виділових. По виїзді п. Маковея до Чернівців, покликано до виділу п. Макарушку і він обняв секретарство. В склад виділу входили також директори секций, а то: математично-природничої Ів. Верхратский, а історично-фільозофічної М. Грушевский. (Директор секциї фільозофічної проф. Ом. Огоновский умер, а заступником єго був проф. Верхратский). Управителем бібліотеки був — при помочи платного помічника, п. М. Грушевский. Редакцию „Записок“ припоручено п. М. Грушевскому, „Історичну бібліотеку“ редагував дальше п. Ол. Барвіньский, „Часопись правничу“ др. К. Левіцкий, а „Зорю“ п. Вол. Левіцкий (Василь Лукич) з Станіславова. — Виділ відбув в 1895 році 10 засідань, займаючи ся справами адміністрацийними; рух науковий вели три секциї.

На видавництва наукові, які в 1895 р. дуже помножили ся, мало товариство: від міністерства просьвіти 1.500 зр., з сойму кр. 1.000 зр., на „Історичну бібліотеку“ 500 зр., а також дар з України 1.200 зр., призначених на розширене наукових видавництв товариства. Сї гроші обернено головно на друк видавництв товариства, бо на ремунерациї авторам за праці в „Записках“ преліміновано на рік 1895 всего 400 зр.

Часопись „Зоря“ виказувала значний недобір. До лютого 1894 р. мала ся часопись кількасот передплатників на Україні, то й стояла лучше. Заходи, які робило товариство, щоби „Зорі“ привернено дебіт в Росию, остались без успіху; цензура не дала дебіту навіть Словареви російсько-україньскому, який виходить при „Зорі“, хоч словарі виразно виняті зпід указу з 1876 року. В 1895 р. товариство розписало премії на новелї до „Зорі“ і зміж 12 надісланих праць преміовало 3. Таку саму суму, що в році 1895, (т. є. 150 зр.), призначило товариство на премії і в році 1896.

Накладом товариства вийшли в році 1895, кромі періодичних видань („Записок“ і „Часописи правничої“ що три місяці та „Зорі“ що два тижні), ще й немало видань неперіодичних, між тими: перший том Жерел до історії України-Руси, другий том Словаря російсько-україньского під редакциєю М. Уманця, том XVIII. Історичної бібліотеки, Ол. Кониського студиї о Шевченку, Руска Правда дра К. Левіцкого, третий том Кобзаря Шевченкового, том І. творів С. Руданьского, том II. писань Т. Зіньківского — і т. д.

Книгарня товариства, перед трема роками концесионована, доси ще не має окремого уміщеня, а містить ся при друкарни, хоч раз-у-раз збільшує свій маґазин видавництвами своїми і чужими, чужі набуваючи чи то дорогою заміни чи то закупном. Виділ думав о отвореню книгарні і вже навіть вів приватно переговори з одним чоловіком, що міг би стати управителем книгарні.

Для друкарні товариства закуплено за 2.230 зр. нових черенок і пороблено всякі инші вклади, але розширити друкарню годі було задля трудностий технічних, хоч тепер друкарня має три машини.

Рік 1895 був дуже щасливий для бібліотеки товариства. Наукові товариства присилають свої видання (в обміну за „Записки“), жертвували і приватні особи (головно Ол. Кониський). Виділ старає ся зібрати повну літературу про свого патрона Т. Шевченка. Цінний дарунок зробив товариству В. Тарновский з Київа, подарувавши до музея перо Шевченкове і єго маску з ґіпсу. Син славного портретиста Ґе прислав (після завіщаня батька) прегарний портрет М. Костомарова.

Товариство має під управою два фонди: фонд науковий і фонд на памятник Т. Шевченка.

Виділ довів до ладу богато справ адміністрацийних, особливо справу довжників, а тепер першою, найблизшою єго цілию єсть: постарать ся о власну хату.

Членів має товариство тепер 205; в році 1895 вступило 30 нових членів.

Активи товариства виносили 57.139 зр. 51 кр., пасиви 7.505 зр. 80 кр., стан 49.633 зр. 71 кр.

Клярнет.

(З ішпаньского — Педра А. д'Аляркона).

— Дон Базиліо, ми би собі потанцювали, а ви би нам не заграли?

— Ні.

— Чому ні?

— Бо ні.

— Та чому ні?

— Бо не умію.

— Ви не умієте? А ми прецї знаємо, що ви були старшим музикою при піхоті.

— Ну, то правда, я грав на клярнеті. Але й то правда, що я дванайцять літ тому назад подарував мій клярнет і від того часу ані разу не грав.

— Шкода! А чому-ж ви не грали?

— Бо я закляв ся.

— Кому?

— Собі самому і твоїй бідній матери, моя дитинко.

Ціле товариство стало пильно слухати.

— Ой, коби ви знали, кілько то мене коштувало вивчити ся грати на клярнеті — додав старий.

— Розкажіть! — відозвались молоді люди; розкажіть нам ту історию!

А Василь став розповідати.

„Було то в часах, коли лютила ся домашна війна. Карльос та Ізабеля дерли ся з собою о корону, а Ішпанці, поділившись на два табори, проливали кров в братоубийчій борбі.

„Я мав приятеля, поручника від стрільців, таки у власнім баталіоні; найлїпший чоловік, якого я лиш коли знав. Ми разом виховали ся, разом скінчили школу; разом воювали тисячі разів та й оба разом готові були гинути за свободу.... о, мій приятель любив дуже свободу, може ще більше, як я!

„Аж ось наш старший допустив ся супроти мого приятеля Рамона несправедливости, надужив своєї власти, як то нераз буває, що від того сходить чоловік нераз і з найчестнїйшої дороги. Словом, той поручник від стрільців став ся жертвою самоволї, хотів виступити з войска, приятель хотів покинути приятеля, свободолюбивий хотів перейти до ворохобників, офіцир хотів убити свого полковника!... А Рамон був завзятий, не був би простив несправедливости хоч би й кому. Що я єму не наговорив ся, так дарма; наважив ся таки конче проміняти своє чако за карлїстівску[1]) шапку, хоч ворохобників таки дуже ненавидів.

Ми стояли тогди в Катальонії, три милї від неприятеля. Настала ніч, котрої Рамон хотів дезертирувати, ніч слотна, студена, сумна, по котрій мала наступити битва.

О півночи зайшов Рамон до моєї кватири. Я спав.

— Василю, — шепнув він менї до уха.

— Хто то?

— То я; бувай здоров!

— Ти вже ідеш?

— Іду; бувай здоров!

Сказавши то, взяв мене за руку.

— Слухай — говорив він дальше — коли завтра прийде до сподїваної битви, а ми стрітимо ся...

— Та же я вже знаю, ми прецї приятелї.

— Добре, ми обіймемо один другого, а відтак будемо бити ся. Я завтра певно згину, бо не зійду з поля битви, доки не убю полковника. А ти, Василю, не висувай ся дуже на перед; слава то лиш дим!

— А житє?

— Твоя правда; дивись, щоби-сь став командантом — відозвав ся Рамон; — платня у войску то не дим, то вино, тютюн, дївчата. Для мене то все вже минуло!

— Господи, які тебе гадки беруть ся! — відозвав ся я засумований. Завтра перебудемо оба битву.

---

[1]) Дон Карльос (Марія Жозе Ізідоро), брат ішпаньского короля Фердинанда VII мусів на жадане Наполеона I зречи ся права до ішпаньскої корони в 1808 р. В 1830 р. уродила ся Фердинандови з третого супружества донька Ізабеля і та стала наслїдницею престола. По смерти Фердинанда в 1833 р. оголосив ся Дон Карльос королем ішпаньским і від тепер розпочала ся в Ішпаниї домашна війна, котра за єго внука від другого сина Дон Карльоса (Марія Дольорес Жуан Жозе Ізідоро) вела ся найзавзятїйше в роках 1869 до 1876. Прихильники Дон Карльоса звали ся Карлїстами.

Перегляд політичний.

На суботнїшнім засїданю Палати послів внїс пос. Зїґмунд інтерпеляцию в справі заборони в Теплицях торжества нїмецких ґімнастиків, а пос. Герольд поставив нагляче внесене що-до заборони віча ческих „Соколів“ в Теплицях. Потім приступила Палата до нарад над новелею до закона о податку від цукру. Пос. Романчук внїс інтерпеляцию в справі забороняня віч в Галичинї та виповнюваня закона о зборах.

На Мораві, з причини близьких виборів до сойму, прийшло до порозуміня між старочехами і молодочехами. Буде утворений спільний комітет центральний, котрий видасть відозву до виборцїв і оголосить листу кандидатів. Оба сторонництва згодили ся на опозицию против правительства, доки не стане основа до переведеня ческої проґрами. Кандидати будуть ставити ся по вислуханю виборцїв, а на їх бажанє при участи відпоручників обох сторонництв.

Новинки.

Львів дня 15 червня 1896.

— Іменованя. П. Намістник іменував ц. к. концепістів Намістництва Володим. Бентковского. Стан. Гродзицкого і Брон. Черного ц. к. повітовими комісарями, а концептових практикантів Меч. Венцлевского і Володисл. Тишковского ц. к. концепістами Намістництва.

— Перенесеня. П. Намістник перенїс ц. к. комісарів повітових: дра Жигм. Ленчевского зі Львова до Самбора, дра Стан. Новоселецкого зі Львова до Перемишля, Юл. Кадия з Самбора до Львова; ц. к. концепістів Намістництва: Володим. Альберта з Заліщик до Товмача, Тад. Мічку з Живця до Лиманової Володисл. Коваликовского з Тарнова до Нового Торгу, Болесл. Несьвятовского зі Збаража до Самбора, Мечисл. Калипевича з Мостиск до Перемишля, Ром. Журовского з Самбора до Збаража, Генр. Етмаєра з Сянока до Бохнї, Ад. Мирского з Перемишля до Мостиск, Вікт. Маковецкого з Бродів до Городенки; практикантів концептових Намістництва: Стан. Тишковского з Городенки до Бібрки, дра Ґуґ. Шварца з Бібрки до Ліська, дра Володисл. Гаваньского з Товмача до Заліщик, Жигм. Журавского зі Львова до Живця, Жигм. Жукотиньского зі Львова до Камінки, Брон. Квятковского з Ліська до Золочева, Тад. Гординьского з Бохнї до Нового Торгу, Стан. Токаржа з Нового Торгу до Тарнова.

— Видїл краєвий іменував директором рільничої школи в Чернихові управителя низшої школи рільничої в Городенцї Ром. Бастґєна, перенїс управителя школи рільничої в Коберницях на таку саму посаду до Городенки, іменував управителем рільничої школи, яка має отворити ся в Бережницях, стрийского повіта Генр. Розвадовского, а управу школи в Коберницях поручено дрови Павловскому.

— Є. Е. п. Намістник кн. Евстахий Санґушко виїхав в суботу ранїшним поїздом поспішним до Бродів на люстрацию тамошного староства. Є. Екселенцию супроводить шеф президияльного бюра, Радник Намістництва п. Мавтнер. З Бродів поїхав кн. Намістник в недїлю повозом до Тернополя.

— Ц. к. Дирекцуя руху у Львові оповіщує: По причинї повени застановлений рух всїх поїздів на просторони Самбір-Хирів від 13 червня аж до відкликаня.

— Зорґанізовану шайку конокрадів, на котрої чолї був Мозес Арон Вернер з Бискович коло Самбора і Барґель Шопа з Лютовиск, котрі мали своїх спільників ще в повітї львівскім, мостискім і в Болехові, викрив — як нам пишуть з Самбірщини — патролюючий ц. к. жандарм Николай Ворона з Самбора і вислїдив сими днями у них 15 коний тепер украдених. Між тими кіньми були два державні уланьскі, а також і з Угорщини було два. Самбірский і львівский суд розвів строге слїдство.

— Страшна пригода лучила ся коло стациї Вако в державі Техас в Америцї. З церкви їхала весїльна дружина на возах і задержала ся коло рампи, бо як раз мав тамгуди переходити товаровий поїзд. При рампі, коли поїзд до неї доїхав, розсадила пара котел льокомотиви. На місци погибло крім машиніста і его помічника 11 осіб з весїльної дружини, між ними новоженцї. Всї иньші присутні покалїчені або попарені.

— Засуд на женитьбу. Дуже цікаво закінчила ся сими днями одна розправа перед англїйским судом. Молодий мужчина і молода панна спорили о село. Справа була дуже тяжка. Судя покивав головою, але нараз прийшла ему Соломоньска гадка. Каже він: „Менї здає ся, що маю приємний і легкий спосіб закінчити сей спір. Позиваючий є порядний молодий мужчина, а обжалована дуже гарна молода панна. Найлїпше було би вам подружити ся і жити разом в тім селї! Коли будете дальше провадити процес, то дістане ся село адвокатам, котрі певно бажали би, аби з сего подружя не було нїчого“. Адвокати гірко осьміхнули ся, а панна покраснїла і не сказала „нї“; позиваючий сказав щось нїби, „що они все були добрі з собою“, а судя оголосив вирок: „Село належить ся позиваючому, коли до двох місяцїв оженить ся з обжалованою“.

— Вісімгодинний робітничий день, якого тепер всюди домагають ся робітники, не є новиною на сьвітї. Як пише одна поважна француска ґазета, то першим, у котрого ми ту мнимо модну гадку находимо, є нїхто иньший як іспаньский король Филип II., котрий певно не був социял-демократом. Дня 20-го грудня 1593 р. дав він заступникови короля в Індиї накази що-до нагляду над роботами, а там стоїть в VI-ім арт. так: „Всї робітники при кріпостях і в фабриках мають лише вісім годин денно працювати, а то чотири перед полуднем, а чотири по полудни. Інжинери повинні години розложити на найдогіднїйший час, аби хоронити робітників від жару сонця і дати їм можність, уважати на своє здоровле, а не занехати притім своїх обовязків.

— Вибух пороху. Віденьскі часописи доносять що в Фелїксдорфі вибух в суботу рано порох в тамошнїй фабрицї. Погибло двох мужчин і дві женщини.

— Добре, то умовмо ся, де маємо разом зійти ся.

— Де?

— В капличцї сьв. Николая, о першій годинї в ночи; хто з нас не прийде, той погиб; добре?

— Добре; бувай же здоров!

— Бувай здоров.

Ми обняли ще раз щиро один другого і Рамон шез серед темної ночи.

Так як ми того побоювали ся, або лїпше сказавши, як того сподївали ся, зачепили нас ворохобники на другий день. Битва була дуже завзята і протягнула ся від третої години зполудня аж до ночи.

Раз видїв я Рамона. Мав на голові широку карлїстівску шапку. Був вже командантом. Убив нашого полковника.

Менї так не пощастило ся. Ворохобники мене зловили і взяли в плїнь.

* * *

Настала перша година в ночи, пора, в котрій я мав зійти ся з Рамоном. Мене замкнули до арешту в малім селї, котре заняли були карлїсти. Я допитував ся за Рамоном, а менї сказали: Він дуже хоробрий. Убив полковника, але здаєсь і сам згинув.

— Що ви кажете?

— Та не що иншого, бо не вернув з поля битви.

Ох, що я перетерпів тої ночи! Менї осталась ще лиш тота одна надія, що Рамон чекає на мене в капличцї сьв. Николая і тому не вернув до табору ворохобників.

Як же він засумує ся, коли побачить, що я не приходжу — подумав я собі. — Погадає собі, що я погиб. Або-ж хиба менї ще довго жити? Ворохобники розстрілюють за кождий раз своїх плїнників. Завтра прийде ся згинути. Але Рамон тимчасом верне. А коли він нинї погиб! Господи, вирви мене з тої непевности!

Оттак роздумував я, аж і стало свитати. Сьвященик увійшов до вязницї.

Всї мої товариші спали.

— На смерть! — відозвав ся я побачивши сьвященика.

— На смерть! — відповів він лагідно.

— Зараз тепер?

— Нї, за три години.

За хвилю опісля мої товариші вже не спали. Тисячі криків, тисячі проклонів понеслись по келї вязницї.

* * *

Чоловік, що іде на смерть чіпає ся звичайно якоїсь гадки і не попускає ся еї. На мене як би налягла якась змора, мене як би взялась якась горячка, або як би я з розуму зійшов. Рамон живий чи мертвий, Рамон в небі чи в капличци не сходив менї з гадки, так, що я вже не знав, чи ще жию, якась паморока насїла на мій ум, як би якийсь дур мене взяв ся.

З мене здоймили капітаньский униформ, а убрали в шапку і плащ простого воака. Так вивели мене і двайцять моїх товаришів на смерть. Лиш один однїсенький з них уйшов смерти — бо був музика. Музиків карлїсти не тратили, бо в битві не мали їх чого боятп ся, а відтак і треба їм їх було для своїх баталїонів.

— А ви були музикою, дон Базилїо? То вас уратували від смерти? — спитали молоді люди, як би одним голосом.

— Нї, дїтоньки — відповів ветеран; я не був музикою.

Зробили карре і поставили нас в середину; я мав число десять, значить ся, мене мали десятого розстріляти. Тогди згадав я собі на свою жінку і на свою доньку, на тебе і на твою маму, моя дитинко!

Стали стріляти. Від того стріляня я з розуму зійшов. Менї завязали очи і я не міг видїти моїх товаришів. Хотїв числити, кілько разів стрілили, щоби на хвильку перед смертию знати, коли прийде черга на мене. Але заким третий раз стрілили, я вже не міг числити. Ой, того стріляня по вік не забуду; все ще гудить менї в ушах. Раз здавало ся менї, як би то десь на тисяч миль далеко від мене стріляли, то знов стріляло менї таки в моїй голові. Стріляли раз по раз. Аж тепер! — подумав я собі. І знову стрілили, а я все ще жив. Тепер вже таки розстріляють — подумав я собі наконець. І я почув, як хтось вхопив мене за плече, потряс мною і крикнув менї до уха. Я упав на землю без памяту; відтак снило ся менї знову, що мене застрілили.

* * *

Пізнїйше снило ся менї, що я лежу на постели в моїй вязници. Я не видїв нїчого. Я підняв руку до очий щоби здоймити собі з них хустку і аж тепер зміркував, що у мене очи не завязані У вязници, бачите, було темнїсенько. Чую — дзвонять.... я задрожав. То дзвонили за померші душі. Вже десь девята година вечером, подумав я собі, але котрого дня?

Якась тїнь, ще темнїйша, як темнота у вязници нахилила ся на мене. Здавало ся, що то якийсь мужчина. А тамті другі? А тамтих двайцять? Всїх розстріляли. А що зі мною? Я жив або в гробі говорив з горячкп. Мої уста шептали механїчно якесь імя, імя, на котре я нїколи не вважав, але все его згадував: Рамон

— Чого хочеш? — відповіла тїнь коло мене. Я кинув ся. Боже мій! — крикнув я; чи я вже на тамтім сьвітї? — Нї, відповів той сам голос. — Рамон, ти ще живеш? — „Жию.— А я? — Тай ти також. — Де-ж я? Чи то каплички сьв. Николая? Чи мене не взяли в плїнь? Чи то все менї лиш снило ся? — Нї, Василю, то тобі не снило ся. Послухай.

Вчера убив я полковника на поли битви. Я пімстив ся! Відтак взяла мене така злість, що я не знав, що роблю, лиш убивав і убивав, доки аж не стала ніч і на поли не було вже анї одного неприятеля. Я був дуже утомив ся, коли зійшов місяць і пригадав собі тебе, та й зараз пустив ся до каплички сьв. Николая, щоби там на тебе зачекати. Була десята година в ночи, а ми мали зійти ся о першій. Я тамтої ночи ока не зажмурив. Я поклав ся і за-

— **Померли:** О. Іван Рудницкий парох в Дібрневі, нараївского деканата, дня 5 с. м., в 65 році житя, а 39-ім сьвященьства; — Михайло Гмитрасевич, учитель школи народної в Дмитровичах, дня. 4 с. м., в 57-ім році житя.

Всячина.

— **Північне сонце.** Чи видів хто у нас, щоби сонце сьвітило в ночи та ще до того й на півночи? — Кождий скаже, що нї, та й додасть, що то не може бути, бо раз сонце на ніч заходить, а відтак преці нїколи не стоїть на півночи лиш хиба або на всході, коли всходить, або на полудни в полудне, або на заході, коли заходить, але нїколи на півночи. А однакож так єсть; сонце сьвітить, і то як-раз в теперішну пору і на півночи та ще до того і в ночи. Коли тепер в погідну ніч около десятої години звернемо ся на північ, то побачимо, що небо там єсть так ясне, як би там мало всходити сонце; ще около 11 год. в ночи небо на півночи єсть так ясне, що на нїм блїднуть звізди, а всї предмети в тій стороні відбивають ся так різко на небі, що їх можна виразно розпізнати. Пізнїйше та ясність посуває ся з півночи чим раз дальше на всхід і наконець щезає, робить ся темно, аж пізнїйше зачинає зоріти на всході. То сьвітло на півночи, котре видко навіть ще у нас, називає ся північним сонцем і оно єсть дійстно сьвітлом сонця, хоч самого сонця не видко. Длячого-ж то видко в лїтї сьвітло сонця на півночи? Се з'явище пояснює ся так: Земля єсть своєю осею, котра переходить через оба бігуни, північний і полудневий, нахилена до дороги, по котрій кружить доокола сонця. З того походить, що земля раз в рік, з початком лїта, єсть одним бігуном (північним) найбільше нахилена до сонця, а другим (полудневим) як найбільше відхилена від него. Сьвітло сонця в тім часї засягає як найдальше на північ, а найменше на полудне. Тепер як-раз надходить та пора. Дня 21 червня буде земля найбільше нахилена до сонця північним бігуном, а сьвітло єго осьвічає і огріває вже тепер навіть ті найдальші сторони на півночи, де вічні снїги і леди. Коли сонце в день сьвітить у нас, сьвітить і там на північнім бігуні. Коли-ж у нас зайде, значить ся, коли земля оберне ся до сонця другим боком, і єсть день на тій стороні де була ніч, то сонце так само і тогди сьвітить на бігуні, значить ся: на бігуні в теперішну пору сонце не заходить, лиш сьвітить і тогди, коли у нас день, і тогди, коли у нас ніч, а на другім боці землї день. Отже коли у нас сонце зайде і сьвітить на другім боці, то ми єго не видимо, бо у нас ніч, але за то видимо єго сьвітло на північнім небі, бо оно з другого боку засягає так далеко на північний бігун, що аж осьвічує ту часть неба, котру ще й у нас видко. В краях, положених ще дальше на північ, як наш, видко північне сонце в ночи ще лїпше. В Петербурзї н. пр. буває в погідні ночи від північного сьвітла навіть о півночи так ясно, що здаєсь, як би там сонце лише що зайшло, або мало вже зараз всходити. На самім бігуні, сонце від половини червня аж майже до половини липня зовсїм не заходить; оно лиш около півночи спускає ся низько нїби до землї, а відтак підносить ся щораз висше і висше, аж в полудне стає найвисше. По тім лиш, коли сонце стоїть найнизше, а коли найвисше, пізнати, коли оно всходить і заходить та коли стоїть в полудне. На полудневім бігуні єсть тепер противно; там тепер сонця зовсїм не видко.

— **Чоловік з добрим нюхом.** В пятьдесяти роках жив коло Вроцлава на прускім Шлеску чоловік, котрий мав велику славу з того, що умів таки на правду винюхувати злодіїв. Та незвичайна єго прикмета привела єго в 1850 р. аж перед суд, де з него брали протоколи і казали єму показувати свою штуку. Радник медицини Еберс оголосив тепер ті протоколи, а з них довідуємо ся ось що про сего незвичайного чоловіка: Якомусь вівчареви коло Вроцлава пропали були гроші із замкненої скрині і він пішов по раду до зарібника Л., котрий славив ся тим, що умів винюхувати злодіїв. Зарібник той прийшов, обнюхав скриню, відтак хату доокола а ідучи за нюхом знайшов украдені гроші в шкіряній мошонці сховані десь на обійстю. Обнюхавши мошонку викрив він і того, хто єї украв. То була таки донька вівчаря. Она не хотїла признати ся, а вівчар ще запізвав винюхувача злодіїв за клевету. Прийшло до розправи і показало ся перед судом, що винюхувач не лиш в сім случаю, але й в богато инших винюхував добре. В суді казали єму показати пробу свого нюху а він обнюхуючи суднїв і їх шапки пізнав добре, до котрого котра шапка належала. Один з урядників взяв був від другого потайком полярес а винюхувач пізнав зараз, чий був полярес і т. и. На питанє судових лїкарів сказав він, що вже малим хлопцем умів нюхом розпізнавати людий і вишукувати їх річи. Суд увільнив єго, але той пропес не вийшов винюхувачеви на добре. Слава єго стала велика, всюди брали єго винюхувати злодіїв і він без труду заробляв великі гроші, розпив ся і одного разу упав пяний на камінє та вдарив ся головою так сильно, що від того умер.

снув. Як-раз о першій годинї я з криком пробудив ся. Менї снило ся, що ти погиб. Розглядаю ся доокола себе і виджу, що я сам один.

А ти? Бє друга, третя, ба й четверта година. Яка-ж страшна ніч! Тебе нема. Я вже був певний того, що ти погиб; від тої гадки брала ся мене розпука.... Розвиднило ся. Я вийшов з каплички і прийшов до отсего села до ворохобників. Як-рав сонце сходило. Всї гадали, що я погиб. Коли мене побачили, стали мене витати, славили та й розповіли, що двайцять і один плїнників мають нинї розстріляти. Менї як би якесь перечутє сказало: ану-ж може Василь межи ними? Я побіг. Войско стояло вже в чотри боки. Я чув вистріли, розстрілюванє почало ся. Дивлю ся, що можу і пізнаю тебе.... Тебе мали розстрілити! Ще лиш двох, а була би вже прийшла черга і на тебе.... Що тут робити? За тих кілька хвиль пережив я цїле пекло страху і безрадности, наконець крикнув я з цїлої сили обняв тебе і відозвав ся охриплим, дрожачим голосом: Сего нї! сего нї, мій ґенерале!

Командуючий ґенерал, котрий день перед тим видів, як я держав ся, спитав мене: Чому нї? Може він музика? Сї слова були для мене тим, чим для старого слїпця з роду то, коли-б він нараз у веснянний день побачив сонце. Сьвітло надії заблисло перед моїми очима, так нараз, так сильно, що аж сьвіт менї потемнїв.

— Музика? — крикнув я; так, мій ґенерале; він музика, і то великий музика. — На якім же інструменті грає? — спитав ґенерал. На.... на.... зараз.... правда.... на клярнетї. — Треба нам клярнетиста? — спитав ґенерал звернувшись до бандн. — Треба, ґенерале — відповів капельмайстер. — То нехай виступить з ряду, а тамтих розстріляти — крикнув начальник карлїстів.

Ледви що Рамон затих, як я сьміючись і плачучи обняв єго і дрожачим голосом сказав: Я тобі завдячую житє. — Не зовсїм, — відповів Рамон. Умієш ти грати на клярнетї? — Нї. — От, тобі, маєш! Та не знаєш ся анї трошки на музиці? — Трохи, тілько, що ми ще в школї учили ся. — То значить мало, або лїпше сказавши, таки нїчого. Нема ради, будеш мусїв згинути, а я з тобою яко зрадник і обманець! До чотирнайцять днїв має бути зложена банда, до котрої ти мусиш вступити. — Чотирнайцять днїв! Нї більше нї менше. А що не будеш грати на клярнетї, бо Бог чуда не покаже, то нас обох певно розстріляють. — Тебе розстріляють! — крикнув я, тебе, через мене, тебе, котрому я житє завдячую! Нї, Господь Бог того не допустить. До чотирнайцять днїв научу ся грати на клярнетї. Рамон на то розсьміяв ся.

Що-ж вам маю розповісти, мої дїти? — яка то сила волї! За чотирнайцять днїв і чотирнайцять ночий — бо я цїлого пів місяця не спав і не спочивав — на диво! за чотирнайцять днїв научив ся я грати на клярнетї. Які то були днї! Рамон і я виходили на поле і там пересиджували цїлий день з клярнетистом, що приходив з сусїдного села і учив мене. — Скажете може: Було втїкати! — Втїкати годї було, бо я був плїнником і мене стерегли. Рамон не хотїв без мене втїкати. А я анї говорив, анї не думав, анї не їв. Так уратував я моє житє, але вийшов з розуму і таким остав ся. Моїм дуром була штука. Ворохобня скінчила ся, але я не покидав ся клярнета. Жив з клярнета. Рамон не покинув мене. Я повандрував з ним до Франциї і там виступав публично яко артист. З мене на вдивовижу став чудний чоловік. Так нїхто не грав на клярнетї як я з дуру.

Так жив я через два роки, аж Рамон помер. Коли я побачив єго тїло, вернув менї розум назад.... я взяв за клярнет.... але вже не умів грати.

А тепер ще хочете, щоби я вам заграв до танцю?

Телеґрами.

Будапешт 15 червня. Цїсар був вчера вже четвертий раз на угорскій виставі. Публика витала Монарха з величезним одушевленєм.

Барсельона 15 червня. Увязнено тут до двiства анархістів.

Льондон 15 червня. В палатї послів інтерпельовано правительство, чи Анґлїя гадає порадити Туреччинї, аби она відступила Грециї остров Крита за річну грошеву оплату. Представитель правительства відповів, що Анґлїя того не зробить, бо не одержала від нїякої держави такого предложеня.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-європ. год.

Відходять до

	Посьпішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Велзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45¹	—
Гребенова ²)	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води ⁴)	—	—	—	—	1·32	—	—
Брухович ⁵)	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович ⁶)	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова ⁷)	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45⁸	1·05⁹	3·00¹⁰	6·25⁸

¹) Від 1 червня до 30 вересня ²) Від 10 липня до 31 серпня. ³) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. ⁴) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. ⁵) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. ⁶) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. ⁷) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. ⁸) Від 16 червня до 31 серпня що день. ⁹) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. ¹⁰) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від **львівского:** коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

В тернополи закупила спілка християньска бараки військові при гостинци Смиковецкім, котрі зараз почнуть ся розбирати. Тому дуже добра тепер лучаєсь нагода для потребуючих, набути кождої хвилї за дуже низьку цїну ріжний материял будовляний як: дошки, бальки і т. д.

Іноерати

„оповіщеня приватні"), як для „Народної Часописи" так також для „Ґазети Львівскої" принимає лиш „Бюро дневників" ЛЮДВИКА ПЛЬОНА, при улицї Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всї дневники

по цїнах оригінальних.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

всякі ефекти і монети

по курсі данім найдокладнїйшім, не числячи жадної провізиї

Яко добру і певну льокацию поручає:

4% листи гіпотечні коронові	4% позичку краєву галицку коронову
4½% листи гіпотечні	4% пожичку пропінацийну галицку
5% листи гіпотечні преміовані	5% „ „ буковиньску
4½% листи Тов. кредитового земс.	4½% пожичку угорскої зелїзної дороги державної
4½% листи Банку краєвого	4½% пожичку пропінацийну угорску
4% листи Банку краєвого	4% угорскі Облїґациї індемнїзацийні
5% облїґациї комунальні Банку крає.	і всїлякі ренти австрийскі і угорскі,
4½% пожичку краєву галицку	

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає

по цїнах найкористнїйших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильосовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всїлякої провізиї, а противно замісцеві лишень за відтрученем коштів.

До оферт, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонових, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 9

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплєтні уряджeня купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8.

На жадане висилає ся катальоґи.

8

Поручає ся

торговлю вин **ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові.**

Бюро дневників і оголошень **Л. Пльона** у Львові

улиця Кароля Людвика число 9, приймає

абонамент на всї дневники по цїнах оригінальних.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.